

Aanvraagformulier

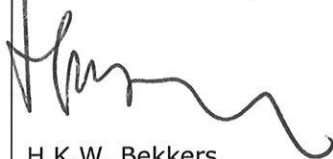
Verzoek tot een Vangnetuitkering Participatiewet over 2016

Het verzoek is ingediend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente
Leudal
over het uitkeringsjaar 2016

Datum: 10-8-2017

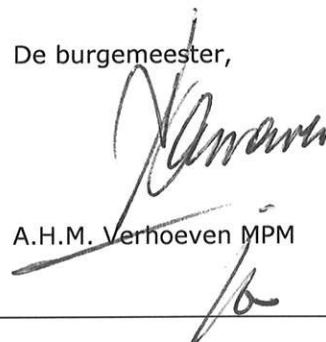
Ondertekening:

De secretaris, *wmd*

H.K.W. Bekkers

De burgemeester,

A.H.M. Verhoeven MPM

Inhoudsopgave

Toelichting	3
1. Globale analyse tekort.....	4
2. Informatie gemeenteraad	6
3. Opvattingen van de gemeenteraad.....	7
4. Maatregelen 2016	8

Toelichting

Inleiding

Met de wijziging van het Besluit Participatiewet per 1 januari 2017 is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet kan indienen. Daarbij is toegelicht dat reeds vanaf aanvragen tot vangnetuitkering over 2016 geldt dat deze niet meer vormvrij kunnen worden ingediend. Met deze aanscherping kan de beoordeling door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet aanzienlijk efficiënter plaatsvinden, terwijl de extra belasting voor de aanvragende gemeente minimaal zal zijn. De indiening geschiedt via de website van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet (www.toetsingscommissievp.nl)

Via het voor 2016 vastgestelde aanvraagformulier verstrekt het college alle informatie die de toetsingscommissie nodig heeft om het recht op vangnetuitkering over 2016 te kunnen beoordelen. Het is hierbij nadrukkelijk de bedoeling dat het college alle relevante informatie in het aanvraagformulier vermeldt, zonder verwijzing naar andere brondocumenten.

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

In te vullen format VU 2016

Hierna dient het college aan te geven dat voldaan is aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 10a van het Besluit Participatiewet, voor het recht op vangnetuitkering over het uitkeringsjaar 2016.

1. Globale analyse tekort

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de globale analyse is van de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Toelichting:

Voor een goede beoordeling door de toetsingscommissie is het van belang dat u afzonderlijk informatie verstrekt over onderdelen van het beschreven vereiste.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort
i. Omvang tekort. Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke <i>omvang</i> van het tekort in 2016?
<p>De rijksuitkering die Leudal ontvangt om de uitkeringen te betalen (het BUIG budget) loopt niet in de pas met de uitgaven voor de uitkeringen. Op dit moment zijn de uitgaven circa € 800.000 hoger dan het Rijk aan budget voor de gemeente Leudal berekend. Dit tekort is met name ontstaan in de periode 2011 tot en met 2015. Het bestand is in deze periode fors gestegen, terwijl de uitstroom achter bleef.</p>
ii. Mogelijke oorzaak tekort Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke <i>oorzaak</i> van het tekort in 2016?
<p>Voor een groot gedeelte van de bijstandsgerechtigden zal het moeilijk worden om weer aan de slag te komen. Op grond van het eerder vastgestelde arbeidsmarktbeleid wordt een indeling gemaakt van het bestand op verdien capaciteit ten opzichte van het minimumloon: lager dan 20 %, tussen 20 en 80 % en 80 tot 100%. De bestandsindeling op dit moment (dit is constant in beweging) is dat ongeveer 40 % in de lage categorie valt (0 tot 20), ongeveer 50 % in de midden categorie (20 tot 80) en het resterende deel in de hoge categorie (80 tot 100 %). De lage categorie valt met name terug op dagbesteding of vrijwilligerswerk.</p> <p>De midden categorie kan met een traject naar werk worden toegeleid. Op deze categorie zal de aandacht zich met name richten. Hier kan ook nog een behoorlijke uitstroom bereikt worden. De hoge categorie kan op eigen kracht naar werk. Indien nodig kan ondersteuning worden gegeven.</p> <p>Uit onderstaande tabellen blijkt dat ongeveer 50 % van het bestand ouder is dan 45 jaar. Dit is een categorie die moeilijk werk kan vinden. Hier zal een extra investering nodig zijn.</p> <p>Het grootste gedeelte van het bestand is de afgelopen 4 jaren ingestroomd in de uitkering (in de crisisperiode). In 2015 werd de inschatting gemaakt dat dit een categorie is die nog dicht bij de arbeidsmarkt staat en waar kansen liggen om een versnelde uitstroom mogelijk te maken. Dit blijkt maar ten dele een goede inschatting te zijn. In 2016 zijn de re-integratie-instrumenten ingezet in het kader van arrangementen met werkgevers. Afspraken zijn</p>

gemaakt over trajecten en inzet van middelen waarbij baangaranties werden afgesproken. Het deel van het bestand dat dicht bij de arbeidsmarkt staat is hiermee aan de slag gegaan. Een deel van deze trajecten bleek moeilijk in te vullen. De afstand tot de arbeidsmarkt van deze mensen bleek toch groter dan in eerste instantie ingeschat.

Aan de hand van de screening van het bestand in 2016 is duidelijk dat sprake is van een mismatch op de arbeidsmarkt. De mensen in ons bestand zijn niet of onvoldoende rijp voor de arbeidsmarkt. Dit valt natuurlijk gedeeltelijk te verklaren uit de met de invoering van de Participatie meegekomen jongeren die niet meer toegelaten worden tot de Wajong. Dit betekent dat we voor 2017 en volgende jaren meer moeten gaan werken aan het kleiner maken van de afstand op de arbeidsmarkt.

In 2016 is het uitkeringsbestand licht gestegen (7). De ambitie om meer mensen te laten uitstromen blijft staan. Het doel blijft om binnen de budgetten van het Rijk te blijven. Dit kan alleen als we actief blijven inzetten op het plaatsen van mensen.

In de gemeente Leudal zijn vele zorgboerderijen gevestigd. Hier verblijven veel mensen die een PW-uitkering ontvangen. Deze mensen zitten in een langdurig traject richting werk. Ze zijn moeilijk plaatsbaar op de arbeidsmarkt en blijven derhalve langer in de uitkering.

b. Verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de verwachte *ontwikkelingen* van dat tekort in de komende jaren?

Aan de hand van de screening van het bestand in 2016 is duidelijk dat sprake is van een mismatch op de arbeidsmarkt. De mensen in ons bestand zijn niet of onvoldoende rijp voor de arbeidsmarkt. Dit valt natuurlijk gedeeltelijk te verklaren uit de met de invoering van de Participatie meegekomen jongeren die niet meer toegelaten worden tot de Wajong. Dit betekent dat we voor 2017 en volgende jaren meer moeten gaan werken aan het kleiner maken van de afstand op de arbeidsmarkt.

Het bestand daalt op dit moment licht. Dit heeft te maken met een lagere instroom van met name asielzoekers. De arbeidsmarkt in Midden-Limburg is gunstig, ook voor de mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

2. Informatie gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen dat het college de gemeenteraad in 2016 heeft geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1 en maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen.

Toelichting:

Hieronder verstrekt u informatie over het informeren van de gemeenteraad over uw in 2016 opgestelde analyse en de maatregelen die u reeds heeft genomen dan wel zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen. Het is niet vereist dat al in 2016 maatregelen genomen zijn.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

Datum informeren van de gemeenteraad door het college
Op welke datum heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1, én over de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen?
13 december 2016

3. Opvattingen van de gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de opvattingen van de gemeenteraad zijn over de informatie van het college.

Toelichting:

Hieronder dient u aan te geven welke opvattingen de gemeenteraad had bij de door het college aangeboden globale analyse en maatregelen om tot tekortreductie te komen. Indien de gemeenteraad ermee heeft volstaan om de informatie alleen voor kennisgeving aan te nemen, dient u dat afzonderlijk te vermelden. Zoals reeds eerder vermeld zijn verwijzingen naar brondocumenten niet toegestaan, hetgeen ook geldt indien vergaderingen van gemeenteraad worden opgenomen op video et cetera. Mocht er alleen een video bestaan over de bespreking, dan dient u de kernpunten kort samen te vatten en hieronder weer te geven.

Indien de analyse en maatregelen zijn besproken in een raadscommissie, dan dient u aan te geven hoe de kernpunten in de gemeenteraad zijn besproken of anderszins aan hem zijn teruggekoppeld.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Is de informatie besproken in de gemeenteraad?
nee
Indien de informatie is besproken in de gemeenteraad, dan kunnen de relevante onderdelen van het verslag hierna worden toegevoegd dan wel samengevat.
Bespreking commissie sociaal d.d. 28 november 2016 Het plan van aanpak lijkt erg ambitieus. De gemeente koopt trajecten in, gericht op competentieverbetering, zodat de afstand tot de arbeidsmarkt kleiner wordt. Verder gaat het om een globale analyse, die nodig is om de gelden voor dit doel te verkrijgen. De commissie acht het voorstel rijp voor de bespreking in de raadsvergadering van 13 december 2016. De commissie vindt dat dit zonder nadere beraadslagingen kan.
b. Is de informatie in de gemeenteraad voor kennisgeving aangenomen?
Ja

4. Maatregelen 2016

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen welke maatregelen zijn getroffen in het jaar waarin het tekort bestond om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert.

Toelichting:

De informatieverstrekking over dit vereiste moet u zien in de context dat het college niet verplicht is om over 2016 maatregelen tot tekortreductie in uitvoering te hebben genomen. Voor het recht op vangnetuitkering over 2016 is het toegestaan dat het college de gemeenteraad in 2016 informeert over maatregelen die zullen worden genomen en waarvan de uitvoering eerst na 2016 een aanvang neemt. Voor de beoordeling door de toetsingscommissie geeft u allereerst aan of u in 2016 maatregelen heeft getroffen gericht op tekortreductie. Indien maatregelen zijn getroffen, geeft u vervolgens aan welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert. Onder kwalificeren van maatregelen wordt verstaan het aangeven welke effecten de maatregelen hebben. Dat mag het effect zijn van alle maatregelen gezamenlijk of voor zover dit mogelijk is, het effect van elke maatregel afzonderlijk. Kwantificeren van de maatregelen is niet vereist.

Indien het voor u niet mogelijk is een effect van de maatregel te beschrijven, dan volstaat een dergelijke opmerking. Geef daarbij wel aan waarom het niet lukt een effect te beschrijven.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Zijn in 2016 maatregelen getroffen gericht op tekortreductie?
Ja
Indien ja, ga naar vraag b en c.
b. Welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen?
<p>Om het budget meer in evenwicht te brengen met de uitgaven willen we 135 mensen laten uitstromen uit het bestand in de komende 2 jaar. Een ambitieus plan, maar door een gedreven en gerichte inzet en acties zeker een haalbaar plan. Uitgangspunt hierbij is dat de economische situatie gelijk blijft of verbetert ten opzicht van de huidige situatie.</p> <p>Middels 3 sporen is/wordt hierop ingezet:</p> <ol style="list-style-type: none">
Intensieve inzet van instroombeperking en uitstroombestemming is nodig om de bestanden laag te houden. Persoonlijke aandacht aan het bestand is een belangrijke factor om het doel te bereiken. Met de komst van de Participatiewet is in Leudal ingestoken op uitbreiding van het aantal consulenten. Na een inwerkperiode in 2015 zal dit in 2016 zijn vruchten moeten af werpen. De inzet moet met name gericht zijn op de uitstroom van de jaarlijkse normale instroom; Begin 2016 wordt een start gemaakt met het verzorgen van workshops voor de uitkeringsgerechtigden aan het begin van de uitkeringsperiode. Deze workshops richten zich op de rechten en plichten (rechtmatigheid) en op het verkrijgen van werk (doelmatigheid). In de workshops wordt de nadruk gelegd op het maken van een goede sollicitatiebrief, een goed CV, zoekgedrag enz.
Leudal is aangesloten bij het Werkgeversservicepunt inzet met 1 fte. De aansluiting wordt gezocht voor 0,5 fte bij het Werkgeversservicepunt Roermond en voor 0,5 bij Werk.kom in Weert. In het werkgeversservicepunt worden de contacten

met werkgevers gelegd en de vacatures opgehaald. Door aansluiting te zoeken bij beide uitvoeringsunits van het Werkgeversservicepunt hebben we van beide units de input van de vacatures.

In de targets van het WSP moet voor Leudal worden opgenomen dat jaarlijks 15 mensen extra uitstromen uit de uitkering;

- c. Extra trajecten worden ingekocht om in 2 jaar tijd een uitstroom te bereiken van 105. In de begroting 2016 zijn extra middelen vrijgemaakt om deze inkoop mogelijk te maken.

De extra middelen worden ingezet om trajecten in te kopen bij re-integratiebureaus. Een gedeelte van de trajecten worden bij het Werkgeversservicepunt Werk.kom neergelegd.

In 2015 is het volgende in gang gezet:

- Om de uitkeringen meer in de pas te laten lopen met het Rijksbudget is in 2015 bij de invoering van de Participatiewet de insteek gemaakt op uitbreiding van het aantal consultants. In 2015 zijn de consultants ingevoerd in de materie. We zien thans dat deze uitbreiding zijn vruchten begint af te werpen.
- Met Economische zaken van de gemeente is een goede samenwerking opgezet, waarbij aandacht voor de werkgelegenheid en de koppeling met het uitkeringsbestand een belangrijk aandachtspunt is.

In 2016 gestarte acties:

Instream

- Om de instroom te beperken is in 2016 gestart worden met het geven van workshops (Solliciteren). In de bijeenkomsten wordt de nadruk gelegd op het maken van een cv, het opstellen van een goede sollicitatiebrief, het zoekgedrag naar vacatures.
- Tijdens de aanvraagperiode komt nog sterker de nadruk te liggen op de controle van de gegevens en zal een nauwere samenwerking met de sociale recherche plaatsvinden. De poortwachtersfunctie is een onmisbaar handhavingsonderdeel. Voorkomen moet worden dat mensen die zich bij de gemeente melden en ten onrechte in de bijstand stromen. Het blijft van belang om voortdurend in de poortwachtersfunctie te investeren. De fraudealertheid van de medewerkers is hierbij een structureel aandachtspunt. Dit vraagt een goede samenwerking van de SR en de consultants. Gestart is met een voorlichtingsbijeenkomst aan het begin van de uitkeringsaanvraag. Tijdens de voorlichtingsbijeenkomst wordt aandacht besteed aan de rechten en plichten die aan de uitkering verbonden zijn.

Uitstroom

- In 2014 is een start gemaakt met arrangementen af te spreken met werkgevers, uitzendbureaus en opleiders. Door de inwerkperiode bij de invoering van de Participatiewet is dit in de 2^e helft 2015 opgepakt kunnen worden. In 2016 is dit verder opgebouwd.
- Extra trajecten zijn afgesproken om op korte termijn uitstroom te bereiken. We komen tegen dat

Handhaving

- Tijdens de uitkeringsperiode zal de handhaving verder worden aangescherpt. Het is belangrijk om steekproefsgewijze controles (a-select) en/of themaonderzoeken uit te voeren. Hierbij maakt elke cliënt evenveel kans om gecontroleerd te worden. Dit instrument heeft een gunstige invloed op de nalevingsbereidheid. Vanaf eind 2016 zal op het gebied van de handhaving een samenwerking worden opgezet met Weert en Nederweert. Het betreft een samenwerking op het gebied van de sociale recherche.

Inzet activiteiten

- Begin 2016 is een start gemaakt met het verzorgen van workshops voor de uitkeringsgerechtigden aan het begin van de uitkeringsperiode. Deze workshops richten zich op het verkrijgen van werk (doelmatigheid). In de workshops wordt de nadruk gelegd op het maken van een goede sollicitatiebrief, een goed CV, zoekgedrag enz. Daarnaast is een start gemaakt met informatiebijeenkomsten voordat de uitkering wordt aangevraagd. Hierin worden de rechten en plichten (rechtmatigheid) die aan de uitkering verbonden zijn duidelijk gemaakt.
- In het werkgeversservicepunt worden de contacten met werkgevers gelegd en de vacatures opgehaald. Door aansluiting te zoeken bij beide uitvoeringsunits van het Werkgeversservicepunt hebben we van beide units de input van de vacatures. In de 2^e helft van 2016 vindt de daadwerkelijke aansluiting plaats.
- Voortgang trajecten/projecten
Naast de regulier projecten (Westrom, Serviceteam Leudal, Spirit for Plants, Buurtsuper, PSW, De Leistert) zijn een aantal nieuwe trajecten/projecten opgestart. De resultaten van deze projecten worden eind 2016 zichtbaar.

Inzet middelen

- Door de gemeenteraad zijn voor 2016 en voor 2017 € 200.000 extra middelen ingezet om een hogere uitstroom te bereiken. Voor 2016 heeft dit nog niet geleid tot een hogere uitstroom. In 2016 zijn meerdere acties ingezet die in 2017 en volgende jaren tot hogere uitstroom moeten leiden.

In 2017 willen we de activiteiten zoals deze in 2015 en 2016 zijn gestart verder uitvoeren. Meer aandacht zal worden gegeven aan de mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. In plaats van trajecten die op de korte termijn naar werk leiden (vaak met baangarantie) zal worden ingezet op trajecten waarbij aan deze mismatch gewerkt wordt. In 2016 hebben we deze trajecten reeds ingezet via PSW en Westrom.

c. Hoe kwalificeert het college het effect van deze maatregelen?

De uitbreiding van het uitkeringsbestand is tot stilstand gebracht. De instroom is gelijk aan de uitstroom. In 2016 is een hoge uitstroom gerealiseerd. In 2016 is echter ook een hoge instroom geweest van statushouders. Middels de loonkostensubsidie wordt voor de jongeren die van speciaal onderwijs komen een prima plaatsingscore bereikt.